

Bivši ravnatelj Mohorjeve družbe umrl

V št. Jakobu v Rožu na Koroškem, v svojem rojstnem kraju, je preminul dne 19. julija v starosti 65 let bivši dolgoletni ravnatelj Mohorjeve družbe g. Zeichen Jožef.

Blagopokojni se je rodil leta 1874 in je prejel v Celovcu mašniško posvečenje leta 1897. Kot mlad duhovnik je postal vodja Mohorjeve družbe, ki je dosegla pod njegovo spretno in srečno roko tik pred vojno malodane 100.000 članov.

Po koncu svetovne vojne se je moral seliti z družbo iz Celovca najprej v Prevalje v upanju, da ji bo mogoč povrat na njeno prejšnje mesto. Ko smo pa zgubili Slovenci Celovec, se je moral g. Zeichen odločiti za končnoveljavno preselitev družbe nekje v osrčju po mirovni pogodbi tolikanj prikrajsane Slovenije. Z velikimi denarnimi žrtvami se je usidrala Mohorjeva družba v Celju, kjer je zopet na novo za-

živela, se začela širiti in si pomagati do vodilne kulturne sile med Slovenci, kakor je bila v predvojnih časih. Kakor hitro je g. Zeichen oskrbel družbi varen ter z modernimi stroji opremljeni sedež v Celju, se je umaknil po 30 letnem delovanju pred petimi leti v zasluženi pokoj in prepustil vodstvo Mohorjanov mlajšim močem.

Smrt je doletela neumorno delavnega kulturnega delavca, gorečega duhovnika in neustrašenega rodoljuba v njegovem lepem rojstnem kraju v št. Jakobu na Koroškem, ki deli že leta usodo odcepitve od skupne matere Slovenije, ki pa ni nanj pozabila in bo vedno čula z budnim očesom nad tolikoletno zibelko slovenske prosvete.

G. ravnatelj Zeichen ostani med dobrim slovenskim narodom trajno hvaležen in časten spomin!

Novice

Osebnosti

Zlati mašniški jubilej delavnega župnika v pokoju. Hvaležni Polzelčani so priredili 20. julija zlatomašniku g. Francu Hierische slovesno podoknico. Lepo so mu ovenčali njegovo stanovanjsko poslopje in domači pevski zbor mu je zapel par domačih. Zlatega jubileja se je udeležila malodane vsa polzelska župnija. Jubilanta so spremljali pred oltar Gospodov duhovni bratje iz vse braslovške dekanije z g. celjskim opatom Jurakom na čelu. Povzdignila je slovesnost prisotnost domačega fantovskega odseka in dekliškega krožka ter gasilski četi Polzela in Ločica. Priljubljeni in obče spoštovani g. zlatomašnik je bil posvečen v Ljubljani leta 1889 od kardinala Jakoba Missije. Služboval je na več župnijah in iz Radeč se je naselil kot upokojeni župnik na Polzeli, kjer deluje pri popolni duševni čistosti in telesni kreposti nad 20 let. Številnim iskrenim častitkam Polzelčanov se pridružuje tudi »Slov. gospodar« z željo: Bog živi in ohrani g. duhovnega svetnika do bisernega jubileja!

40 letni mašniški jubilej obhajal v bolnišnici. V mariborski bolnišnici, kjer se zdravi na oči, je obhajal na tistem 40 letni mašniški jubilej g. p. Ernest Jenko, frančiškanski gvardijan v Brezicah. Jubilant ima velike zasluge za versko življenje, za postavitev nove cerkve v Spodnji Šiški v Ljubljani ter za prenovitev zunanjščine znamenite romarske cerkve pri Sv. Trojici v Slov. goricah. K lepemu jubileju naše častitke z željo, da bi si delavni dušni pastir okrepil zdravje!

Zlata poroka v Svečini. Na banovinskem posestvu v Svečini ob severni meji sta obhajala zadnjo nedeljo zlato poroko zakonca Jožef in Terezija Pukl. Zlati ženin se je rodil leta 1863 v št. Jurju ob Pesnici in je stopil pred 57 leti v službo pri prejšnjih lastnikih sedanjega banovinskega imanja. S Terezijo, ki se je rodila v Svečini leta 1867, se je poročil julija 1889. Zlato poročencema je poslal ban dr. Marko Natlačen lep

dar z željo, da bi dočakala še več zdravih let v zadovoljstvu!

Nesreče

Pri preplavanju Drave utonil. Jožef Er-gader, 26 letni delavec iz Studencev pri Mariboru, je hotel 22. julija s studenške strani preplavati Dravo in doseči Mariborski otok. Na sredi Drave je začel vpiti na pomoč in je zginil v deročih valovih, ker ga je najbrž prijel krč.

Otrok železniškega delavca utonil. V Podvelki v Breznu se je podala 19. julija v Dravo kopat skupina otrok. Osemletni Jožef Voh, sinko železniškega delavca, je zašel preveč na globoko ter v vrtinec in je utonil.

Razbeljen karbid obžgal delavca. Pri karbidni peči v tovarni za dušik v Rušah je bil zaposlen 40 letni pomožni delavec Leopold Robič. Pred končanim delom ob devetih zvečer se je razlil nanj iz peči razbeljen karbid. Robič je bil naenkrat ves v plamenih in je začel klicati na pomoč. Delavci so mu nudili prvo pomoč. Iz Maribora poklicani reševalni avto je prepeljal nevarno opečenega po trebuhu in nogah v mariborsko bolnišnico.

Nesreča z motorjem. V Mariboru v Vrtni ulici je huje ponesrečil z motorjem 59 letni krojaški mojster Friderik Dvoržak. V bolnišnico je bil prepeljan s poškodovano glavo in s polomljenim prsnim košem.

Podlegel poškodbi pri padcu s kolesa. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je padel s kolesa in obležal nezavesten 65 letni najemnik Andrej Balun iz Draženvrha. Kmalu po prepeljavi v mariborsko bolnišnico je umrl.

Prometne nesreče. Ne daleč od Slov. Konjic je padel 50 letni poljedelski delavec Simon Malek s kolesa in si je zlomil nogo. — Mizarja Ignaca Domanjko je napadel na povratku s kolesom proti domu pri Žikarcah pes. Domanjko je padel tako nesrečno z bicikla, da se mu je zaril v tre-

buh sveder, katerega je držal v rokah. — V Vetrinjski ulici v Mariboru je podrl kolesar Marijo Mordin, ženo železničarja, katera je dobila poškodbe na glavi. Imenovane žrtve prometnih nesreč so se za-tele v mariborsko bolnišnico.

Mlad fant utonil pri kopanju. Na Vičavi pri Ptujju je utonil pri kopanju v Dravi 14 letni Vladimir Šprah, sin pekovega pomočnika iz Stuhov.

Kolesar se zaletel v avto. Zidar Martin Vindiš iz Vareje pri št. Vidu pod Ptujem se je peljal na kolesu na delo v št. Janž na Dravskem polju. Tik pred št. Janžem mu je pripeljal nasproti avto in povrh je tam še ovinek, ki ovira razgled po cesti. Kljub temu, da je vozil kolesar po napačni strani, se mu je hotel avtomobilist ogniti. V očigled nevarnosti trčenja je zgubil kolesar duhaprisotnost in je treščil naravnost v avto. Po trčenju se je zgrudil Vindiš nezavesten in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Mati ponesrečila v bolnišnici, ko je obiskala sina. 51 letna žena posestnika Ana Plevčak iz Brezja v Šmarju pri Jelšah je prišla obiskat svojega sina v celjsko bolnišnico. Na parketnih tleh je ženici pod sinovo posteljo spodrsnilo, padla je, si zlomila roko in so jo kar pridržali v bolnišnici.

Dva poškodovane v celjsko bolnišnico. V Hudinji pri Vitanju je padel z voza 36 letni posestnik Konrad Kušer in si je zlomil desno nogo. — V Levcu pri Celju je padla s kozolca 13 letna hči posestnika Vera Zupanec in se je nevarno poškodovala po glavi in vsem telesu. Poškodovana se zdravita v celjski bolnišnici.

Za 300.000 din svinj poginilo. Iz Banata izvažajo skozi Maribor v Nemčijo cele vagonne pitanih svinj. Izvoz pitanih živali pa je bil v minulem tednu radi izredno hude vročine zelo tvegan. Dne 20. julija so pri pregledu svinj v Mariboru ugotovili, da je poginilo med vožnjo iz Subotice do Maribora 180 komadov in znaša škoda 300 tisoč dinarjev.

Usodepoln padec s skednja. Franc Fister, 46 letni mesarski pomočnik, se je podal v Hrastniku spat na skedenj. V spanju je padel 4 m globoko na tla in si je pri padcu zlomil desno nogo.

Stara ženica smrtna žrtev prometne nesreče. Nad 50 let stara zasebnica Frančiška Zavrlova je šla iz Doline v Mokronog. Radi naglušnosti je preslišala zvonec kolesarja, ki jo je povozil. Ženica je zadela pri padcu z glavo ob obcestni kamen in dve uri po nesreči je podlegla prehudi poškodbi.

Nesreča pri svečanem streljanju. 25 letni Jože Sikošek iz Reštanja pri Rajhenburgu je priredil v počastitev svatbe svoje sestre streljanje z možnarji. Pri svečanem streljanju se je možnar razletel v rokah neprevidnega Sikoška, katerega so oddali v ljubljansko bolnišnico s hudo poškodovanimi očmi ter obrazom.

Dva sta bila rešena — eden je utonil. V Savo se je podal kopat pri Ježici v ljubljanski okolici 25 letni učitelj Silvo Mehora iz Ljubljane. Z njim je bila njegova zaročenka, njena sestra, svak in desetletni brat. Skupaj so plavali Mehora, njegov svak in omenjeni fant, katerega je zgrabil vrtinec in je zaklical na pomoč. Na pomoč mu je priskočil Mehora, katerega se je dečko tako oprijel, da sta se začela po-

tapljati oba. Potapljačoma je skušal pomagati svak, a tudi njega so zgrabili valovi in so bili vsi trije v največji nevarnosti, da utonejo. V Savo se je pognal policijski stražnik, kateri je rešil fanta in svaka. Neki uradnik, ki je bil med kopalci, je skušal pomagati Mehori, pa se ga je ta v smrtnem strahu tako krčevito in nerodno oklenil, da se mu je komaj izvil in je mladi učitelj zginil v valovih Save.

Ponesrečenec umrl v materinem naročju. V Podbrdu pri Moravčah na Kranjskem je obiral lipovo cvetje 21 letni Joško Urbanija. Veja, na kateri je stal, se je zlomila, obirač je padel in si je prebil lobanjo. Kljub smrtnonevarni poškodbi ni čutil posebnih bolečin in se niti k zdravniku ni zatekel. Vozil se je po nesreči celo s kolesom. Naenkrat mu je začela otekati glava na prebitem mestu, postalo mu je slabo in je umrl v materinem naročju.

POŽARI

V Laškem pod starim gradom je zgorela senena šupa, last g. Martina Poteka. Šupa je bila polna sena. Na pomoč pribrzeli gasilci so storili svojo dolžnost.

Ob Ptujski cesti je povzročil gozdni požar posestnikom Rafaelu Horvatu, Francu Ulbinu in Alojziju Helerju iz Dogoš pri Mariboru 20.000 din škode. Mariborski gasilci so po dolgotrajnem gašenju pri pomanjkanju vode ogenj omejili.

V Orlici pri Marenbergu je izbruhnil ogenj ob času opopolnanskega dela na polju v gospodarskem poslopju lesnega trgovca Maksa Snoheja. Radi silne vročine je bilo gašenje otežkočeno in je nad 80.000 din vredno poslopje zgorelo. Obenem je požar uničil pohoštvo, žito, seno in govinno najemniku Francu Ledineku, kateri je oškodovan za 25.000 din.

V Stopercah pri Rogatcu je zgorela posestniku Ignacu Elgartnerju 30.000 din vredna domačija.

Pri Sv. Antonu na Pohorju je na nepojasnen način nastal požar na žagi posestnika Mravljak Kristijana. Z žago vred je zgorelo 50 kub. metrov rezanega lesa, ki ni bil zavarovan. Škode

Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo in prav otroci so posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobijo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

JAZ SEM TUDI OTROŠKI PRIJATELJ!

178

je za 60.000 din. Mravljak je s tem močno prizadet, kajti zavarovano je imel samo žago za 10.000 din.

Na Podvolovju nad Lučami v Savinjski dolini je uničil ogenj borov gozd, last uprave knezoškofijskih posestev Marijinega grada v Nazarjih pri Mozirju. Na kraj požara so pribrzeli lučki gasilci, kateri so radi pomanjkanja vode omejili nesrečo s kopanjem jarkov okrog ogroženega gozda. Zelo velika škoda še ni ocenjena.

Ob eni uri ponoči je izbruhnil požar v vasi Vrbičje pri Grosupljem na Kranjskem. Zgorel je posestniku Antonu Podržaju skoro nov kozolec dvojnik z 12 okni. Uničeno poslopje je bilo polno sena ter žita. Požrtvovalni gasilci so preprečili, da ni zajela nesreča vse vasi.

V noči je začelo goreti gospodarsko poslopje g. Ivana Groseka v Rošpohu pri Mariboru. Zgorela sta gospodarsko poslopje in živinski hlevi ter znaša škoda 100.000 din. Gasilci so obvarovali hišo, hlapci pa so rešili iz hleva še pravčasno 20 glav goveje živine.

V Zg. Dobrenju je uničil ogenj hišico Viktorju Lubi. Zgorel je tudi čebelnjak s čebelami. Na pomoč so prihiteli gasilci iz št. Ilija v Slov. goricah.

V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo med požari poročali, da je pri posestniku Kariu Demonte v Zamrkovi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah zažgal začasno opekarno 13 letni Jožef Tršovec. Sedaj nam o tem požaru poročajo sledeče: Opekarna g. Demonte je stalna in ne začasna in se nahaja v Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Požar je nastal radi prevelike vročine v opekarni in ni res, da bi jo bil sežgal 13 letni Jožef Tršovec.

Razne novice

Velika kulturna pridobitev. Dne 22. julija je bila v Beogradu končno veljavno podpisana za dobo 15 let pogodba, po kateri bo zgrajena v Ljubljani (v Domžalah) nova 20 kilovatna radio-oddajna postaja in v Mariboru 4—5 kilovatna relejna postaja.

Pojedina za 30.000 gostov

Kralj Avgust Poljski, ki je bil istočasno saški zborni knez, je imel vzdevek »sijačnik«, ker je nad vse ljubil bučne slavnosti in druge prireditve. Med njegovimi velikimi prireditvami je bila tudi gostija, ki jo je priredil v juniju 1730 v taborišču pri Zeithemu za 30.000 gostov. Obed so pripravili za vso armado, pred vsakim polkom so vsele kože in lobanje zaklanih volov. Poslastica za to gostijo je bila 14 komolcev dolga pogača, ki jo je moral rezati neki tesar s tri komolce dolgim nožem. Vsak vojak je dobil nov lesen krožnik z vžganimi okraški in napis. Teh 30.000 krožnikov so morali vojaki in častniki po končani gostiji na povele zagnati v Labo. Veleto je bil s plavajoči-

V mrežah greha

29

»Poskusil sem, a ker mi angleščina dela težave, sem pustil knjige.«

»Učite se! Saj imate večerne učne tečaje.«

»Hvala lepa!« je nejevoljno odvrnil jetnik. »Polleg drugega trpljenja se naj še z učenjem mučim!«

»Ne bo vam škodovalo. Nekoč sem čitala o nekem jetniku, ki se je v ječi lotil prava. Na koncu je toliko znal, da je sam vzel svojo zadevo v roke in dokazal svojo nedolžnost.«

»Jaz se bom tudi brez tega rešil.«

»Zdi se mi, da z vami ni mogoče pametno govoriti,« je nekoliko ostro odvrnila Alojzija. »A lahko se zgodi, da boste obžalovali svojo nemarnost.«

Stražnik je javil, da je ura obiska potekla. Dekle se je poslovilo.

Po dekletovem odhodu je Štefan dolgo razmišljal o razgovoru in konec razmišljanja je bil ta, da je vprašal nadzornika, kaj mora storiti, da bo lahko obiskoval večerni učni tečaj.

»Nič drugega kakor to, da boš trikrat na teden prihajal k pouku.«

Štefan je v resnici začel obiskovati večerni tečaj. Šola je bila prijetna sprememba po delu v tovarni.

Začel je pri najnižji stopnji. Učenje mu je često povzročalo težave in mučila ga je skušnjava, da bi prenehal z njim. Potem pa se je spomnil Alojzijinih besed o jetniku, ki si je sam izbojeval prostost in se je z novo vmeno lotil dela.

Po nekaj mučnih tednih so učitelji odkrili v njem skrite zmožnosti in so se posebej zanimali zanj. Tudi oni sami so bili kaznjenci. Dr. Larsen je bil zaprt zaradi prepovedanih zdravniških poizkusov. Znal je angleško, francosko, nemško, latinsko, grško. — Dr. Levy je bil odvetnik in so ga zaprli zaradi hujškanja zoper oblasti. Zelo dobro je obviadal zgodovino.

Štefan je hitro napredoval. V kratkem času je prekosil vse tovariše. Pri učenju mu je bilo v veliko korist čitanje. Knjige so mu postale najboljše prijateljice. Predvsem so ga zanimale raznovrstne znanstvene knjige. V glavo si je vtepel, da mora posnemati onega jetnika, ki je v zaporu končal pravo.

Tovariši so opazili Štefanov napredek in so se mu čudili. Griskas se mu je spočetka posmehoval, a sedaj ga je tudi on občudoval.

Njegov napredek je opazila tudi Alojzija. Pisma, ki jih je od njega dobivala, so bila čisto drugačna kakor prej. Veselila se je in fanta vzpodbujala k nadaljnjemu delu.

Pridobljeno znanje v Štefanu ni zmanjšalo sovrastva do Nine, Grenhuta in Skanlona. Nasprotno. Še bolj se je začel zavedati svoje vrednosti in krivice, ki se mu je bila zgodila. To je vzbujalo v njem vse večjo maščevalnost. Često je sanjaril o tem, da se bo po osvoboditvi lotil dela, postal bo bogat in slaven in potem bo dokazal svetu, kak zlobnež je Skanlon in s tem mu bo vzel ugled.

Pogodbo za izrabo novih radio-postaj je prevzela Prosvetna zveza, ki bo v 20 mesecih od dneva veljavnosti pogodbe postavila omenjeni novi postaji, ki sta za Slovenijo velika ter zelo važna kulturna pridobitev.

Slovensko gledališče v Mariboru bo proslavilo letos v jeseni 20 letnico svojega rednega obstoja, svoje začetke, razvoj in uspehe bo pa pokazalo že na velikih jubilejnih gledaliških razstavi ob priliki VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta.

Narodopisna razstava bo nova posebnost letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Pokazala bo naš narodnostni položaj in bo zato velike važnosti in nedvomno vsestransko zanimiva.

Veselični park na razstavišču VIII. Mariborskega tedna, ki je bil že doslej najbolj privlačna stran prireditve, bo znatno večji in popolnejši kot je bil prejšnja leta. Razen tega bodo do otvoritve tedna končana tudi tlačkvalna dela v Prešernovi ulici, po kateri se vrši glavni promet prireditve. To bo dalo tednu novo, vse bolj privlačno lice.

Sprejem v Dijaški dom v Ptuj. Sinovi dobrih katoliških družin, ki obiskujejo državno realno gimnazijo ali meščansko šolo, se sprejemajo pod ugodnimi pogoji v Dijaški dom v Ptuj. Vzgoja stoni na verski podlagi, izbira poklica svobodna. Učenci I. razreda se lahko vpišejo tudi v humanistično vzporednico. Zavod stoji tik ob gimnaziji. Pišite po brezplačni prospekt na Vodstvo dijaškega doma v Ptuj.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra 1939. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo, ki pride, se vrši prvi tečaj zimeke šole. Letos se torej sprejemajo učenci v letno in zimsko šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetijskih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje, kolkovanje z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu.

Na koncu tretjega leta svojega jetništva ni gojil jeze samo do svojih sovražnikov in vse človeške družbe, marveč tudi — do Boga. Prej je upal, da ga bo Bog rešil. A ko je to upanje zaspalo v njem, je z bridkostjo mislil na Boga. Zdelo se mu je, da Bog ne misli nanj.

V tem času se je nekoliko bolj začel zanimati zanj katoliški župnik Burke, ki ga je že tudi prej večkrat obiskal.

Župnik je bil posebne vrste človek. Dasi je bil zelo pobožen in goreč, vere spočetka ni nikomur vsiljeval. Iz dolgoletne izkušnje je vedel, da vsiljena in prisiljena stvar ni dobra. Po tem spoznanju se je ravnal zlasti v kaznilnici. Z jetniki je bil zelo prijazen. Razgovarjal se je z njimi o vseh mogočih stvarih in jih tolažil. Verske stvari je le mimogrede omenil in pri tem čakal, da bodo jetniki sami izrazili željo po tem in onem. Šele v slučaju, da je ta ali oni dolgo časa ostal trdovraten, ga je naravnost opozoril na izvrševanje verskih dolžnosti.

Tako je postopal tudi s Štefanom. Kako je z jetnikom verskem pogledu, je kmalu spoznal. Vsiljiv ni hotel biti. Tuintam mu je rekel kako besedo o molitvi, trpljenju, sv. zakramentih. Na veliko nočno spoved ga je vsako leto opozoril, a ker Štefan ni izrazil želje, da bi se spovedal, ga je pustil pri miru.

Sedaj pa se je bolj resno lotil jetnika. Nekega jutra pred veliko nočjo je po Štefanovi izjavi, da je Bog pozabil nanj, naravnost vprašal:

»Ali ste še sploh katoličan?«

KIPI KRISTUSA KRALJA

Dobili smo novo zalogo izredno lepih kipov Kristusa Kralja, visoki 20, 30, 40, 65 in 85 cm, sedeči in stoječi, za dom, kapelice in cerkve! Oglejte si te kipe v Mariboru v Cirilovi, Koroška 5!

čimprej, najkasneje pa do 10. septembra. Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Hkratu se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od 75 do 300 din — po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca — in se plačuje mesečno vnaprej. Vse ostale podrobnosti se zvedo pri ravnateljstvu šole.

Dekliški krožki! Našla se je pelerina z imenom Domnik Hilda. Lastnica naj piše po njo na naslov: Dekliški krožek Laško.

Obžalovanja vredni slučaj

Preobilni alkohol in izzivanje rodila uboj ter pokolj. Na Brdih pri Slovenjgradcu sta popivala v krčmi: 28 letni hlapec Fr. Čretnik in njegov tovariš Franc Pušnik. Na večer se je pojavil z nožem v roki na pragu gostilne hlapec Franc Slemenšek, znani razgrajač in doma iz Ptuja. Pognal se je proti Čretniku, s katerim sta bila v sporu. Čretnik se je umaknil nožu, nakar je surovina oklofotal Franca Pušnika, ki je pograbil v silobranu žepni nož in z njim smrtno zabodel izzivača. Zabodeni je imel še toliko moči, da se je zavlekel 150 m od krčme, kjer je izdihnil. Istočasno je obkral Čretnik Jurija Šmona, delavca iz Dovž, ki je prišel skupaj s Slemenškom. V nogo ranjenega so oddali v slovenjgriško bolnišnico. Orožniška patrulja iz Slovenjgradca je odredila prevoz trupla v

mrtvašnico v Šmartno. Hlapca Pušnik in Čretnik sta bila odpeljana v zapor. Žalostna krvava dogodka sta vzbudila po vsej mirni okolici upravičeno ogorčenje radi pijančevanja, ki povzroča skoro vse pokolje in surovosti na deželi.

Iz ljubosumnosti obkral dekleta. V mariborsko bolnišnico so prepeljali z zabodljajem v roko in želodec 23 letno šiviljo Anico Damiš iz Studencev pri Mariboru. Mlado dekle je nevarno obkral v prepiru in iz ljubosumnosti Viljem Stauber iz Maribora.

V kratkem času dvakrat oškodovan od vlomilca. V našem listu smo že poročali, da je dobil trgovec Anton Štok v Kamnici pri Mariboru nezaželjen nočni obisk pred tremi tedni. Vlomilci so mu odnesli tedaj raznega blaga za dva jurja. Te dni je najbrž isti vlomilec ponovil obisk in je povzročil Štoku 2500 din škode.

Razkrinkan vlomilec. Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je bilo odnešenega iz zaklenjenega podstrešja Matildi Knehtl raznega manufakturnega blaga za 2000 din. Orožniki so ugotovili s pomočjo šivilje M. Srdinšek, da je tat 22 letni Pavel Dvoršak iz Ciglencev. Preiskava pri Dvoršaku je razkrila celo zalogo blaga, ki izvira iz raznih drugih tatvin, katere so se dogajale po mariborski okolici in bodo najbrž sedaj pojasnjene.

Zagonetna smrt dveh mladih. V Lipovcu pri Škofji vasi v okolici Celja sta postala žrtvi zagonetne smrti 20 letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Leskovca pri Škofji vasi in 17 letna posestniška hči Hedvika Novak iz Arclina pri Vojniku. Ob treh zjutraj sta odjeknila dva strela, od katerih eden je končal življenje Hedviki, druga krogla pa je zadela Vrečka v desno senice. Ob pol štirih so poklicali na pomoč celjske reševalce. Hedvika je izdihnila kmalu po prihodu reševalcev, ki so naložili v brezupnem stanju Vrečka in ga odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbi.

»Kakor se vzame,« je ravnodušno odvrnil Štefan. »Kako naj to razumem?«

»Tako, da se tega ne sramujem, da sem krščen, a vsega, kar duhovniki učijo, ne morem verovati.«

»Na primer?«

Štefan je nekaj časa mislil.

»Na primer tega, da bi moral hoditi k spovedi. Zakaj?«

»Prvič zato, ker bi vam bilo to v korist,« je mirno odgovoril duhovnik, »drugič...«

»Pustite naštevaje. Taki razgovori me dolgočasijo.«

»Mogoče še tega niste slišali, kar vam hočem povedati!«

»Nočem poslušati. Oprostite mi! Nočem vam oporekati, toda po svoji pameti hočem ravnati.«

»Prav, sinko!« je ljubeznivo odvrnil župnik.

»Toda, če me boste kdaj potrebovali, recite nadzorniku. Bog vas blagoslovi!«

Nasmehnil se je in odšel. Štefan se je zamislil. Župnik se mu je dopadel, ker je imel na sebi nekaj, kar je človek moral vzljubiti. Tudi od drugih je samo dobro slišal o njem. Nekoč je eden izmed jetnikov dejal, da se župnik Burke ne boji nikogar in ničesar.

Pole župnika se je tudi kaznilniški protestantski duhovnik Atkins zanimal za Štefana. Tuintam ga je vabil, naj bi se udeležil ob nedeljah evangeličanske službe božje. Fant se je enkrat odzval. Pridiga ga je dolgočasila, zaradi tega drugič ni šel.

mi krožniki kar posut in vsa mesta, ki ležijo ob njem do morja, so na ta način zvedela za gostijo, ki jo je kralj priredil svojim vojakom.

Vellkopotezni načrt

V vasi Magnetu na Francoskem bodo napravili letos zanimiv poskus. Poskusiti hočejo, kako se bo obnesla izredno poljedelska občina, če jo popolnoma elektrificirajo. V vse kmečke hiše bodo vgradili, oziroma že postavljajo najnovejša električne aparate. Kmetice bodo molze z elektriko, z elektriko bodo izdelovale maslo in kuhale. Po poljih bodo vozili električni plugi in kmetje se bodo zvečer gredli ob električnih pečeh. Prijetno je pri tem poskusu to, da dobe kmetje vse električne priprave in tok zastonj, vsaj za to poskusno leto. Skupina

Kaj je zavedlo mlada človeka v obupno dejanje, ni prav pojasnjeno.

Glavni strahovalci Savinjske doline pod ključem. V par številkah našega lista smo poročali o vlomih ter tatvinah, ki so si podajale roke po Savinjski dolini v zadnjem času in so bili ljudje v neprestanem strahu, da ne bodo deležni nezaželenih obiskov. Orožniki so bili pridno na delu in jim je uspelo, da so spravili na varno glavne krivce razburjenja po imoviti Savinjski dolini. Aretiran je bil Franc Mesarič iz Hristovice pri Poljčanah. 27 letnemu tolovaju so dokazali deset vlovov in tatvin, katere je že tudi priznal. Dalje je padel orožnikom v roke Albin Košak iz Griž, kateri je zagrešil 12 vlomnih tatvin. Tretji tolovaj s 15 vlemi in tatvinami na vesti je Viktor Avčner iz Laške vasi pri Štorah. Oblast še zasleduje par predkaznovanih ter spretno se izmikajočih zločincev, ki bodo pa tudi danes ali jutri za zapahi ječe. Z zgoraj omenjenimi aretacijami upajo, da so zajeli onega, kateri ima na cesti dvojni roparski umor gostilničarja Antona Ocvirka in njegove žene Rozalije v Medlogu pri Celju.

Strahovalec Poljanske doline na delu. Poljanska dolina na Gorenjskem je imela tri leta mir pred proslulim vlomilcem Jožefom Bradeško, ki se je zopet pojavil z vlemi in s tatvino gotovine ter dragocenosti. V kratkem času je zagrešil več vlovov in oškodoval razne posestnike za 10 tisoč dinarjev v gotovem denarju ter pokradenih urah in verižicah.

Izpred sodišča

Tata koles je spravilo trčenje pred sodišče in v zapor. Filip Jug, 38 letni ključavničarski pomočnik s Pobrežja pri Mariboru, je trčil 11. aprila pri vožnji na kolesu na mariborskem mostu ob drugega kolesarja. Stražnik, ki uravnava na mostu promet, je hotel v zadevi posredovati, Jug pa je pustil kolo na mestu ter pobegnil peš. Radi pobega so ga prijeli in dognali, da je

Obiščite celjsko razstavo

od 29. julija do 6. avgusta 1939 v celjski mesni osnovni šoli

Zanimala Vas bo okusno opremljena razstava trgovine, obrti, industrije, filatelizma, rejcev malih živali itd. — Razstava bo poučna. Noben kmetovalec naj ne zamudi prilike, da si ogleda moderne poljedelske stroje ter se pouči o uporabi preizkušenih umetnih gnojil in krmil za živino. — Velik zabaven park! Sodeluje vojaška godba! — V nedeljo, 30. julija, koncert Trboveljskih Slavčkov! — Polovična vožnja na železnici! 1212

ukradel Jug kolo Adolfu Pesku pred Gračnerjevo gostilno na Frankopanovi cesti. Dokazali so mu tudi, da je bil on tisti, ki se je zaletel 7. aprila v Brezju s kolesom v neko kolesarko in je pustil kolo na cesti ter zbežal, ker je bilo tudi dotično kolo ukraden. Juga so obsodili v minulem tednu v Mariboru radi tatvine koles na 18 mesecev težke ječe.

Ostro kaznovana podivjanost. 16. aprila je bil v Grajenščaku pri Ptuj v vinotoču ubit posestniški sin Ivan Hrenko. Cela družba pivcev se je zagnala v Hrenka, kakor hitro ga je zagledala, ker je bil Franc Šešerko nanj jezen radi neke klofute. Napadeni je bežal pred napadalci, v bližnjem sadonosniku so ga dohiteli in ubili z ročicami. Radi uboja so bili v preteklem tednu v Mariboru obsodeni: 27 letni krojač Franc Šešerko iz Grajenščaka na pet let robije, posestniški sin Jožef Kolarič iz Grajenščaka na dve leti strogega zapore, 21 letni posestniški sin Anton Jakolič iz Krčevine na tri leta strogega zapore in 27 letni delavec Jožef Erjavec iz Grajene na tri leta robije. Torej za en uboj stroga kazni skupno 13 let!

Slovenska Krajina

Nova avtobusna zveza. Te dni dobimo avtobusni promet med Soboto-Gornjo Lendavo in med

Soboto-Dolno Lendavo. Vse to je prav in lepo in smo hvaležni poštenu ravnateljstvu za to prepotrebno zvezo. Samo Bog varuj, da bi vozil avtobus po voznem redu, kakor je objavljen v našem krajevnem časopisu. Že malo prezgodaj odhaja avtobus iz Gornje Lendave, saj bi bilo dovolj, če bi avtobus prišel po osmi uri v Soboto. Moramo namreč upoštevati, da bodo nekateri kraji imeli daleč do avtobusne postaje in bo nerodno posebno pozimi. Nazaj bo šel avtobus šele malo pred četrto uro. Ni prav tako. Človek bo opravil v Soboti že dopoldne, nekateri že do desetih, in bo v Soboti čakal avtobus do štirih, zato da bo prišel domov šele pozno zvečer v temi, posebno pozimi. Zakaj ne bi šel avtobus nazaj že okrog poldne? Ne vemo, kako lepo zvezo bo imel avtobus z vlakom za Maribor in Ljubljano, ko pa gre vlak iz Murske Sobotice šele ob pol enajstih in od Ormoža dalje je treba porabiti brzovlak, če hoče imeti dobro zvezo. Verujte, da se bo ta avtobus slabo obnesel s takim voznim redom. — Še slabše je z zvezo z Dolno Lendavo. Že ob 5.45 bo avtobus odhajal v Lendavo in po postanku desetih minut se avtobus vrne in s tem je vse končano. Smešno naravnost! Tega avtobusa se pa ja nihče ne bo posluževal. Saj se ga tudi ne more. Ali mislite, da bodo ljudje hodili v Lendavo gledat na uro ali v Soboto spat? Kakor bi iz voznega reda skte-pali, je tudi ta avtobus namenjen za ljudi od Lendave proti Soboti, ker v Lendavi ne bo nič čakal. Zakaj pa potem ne bi imeli ponoči avtobusa v Lendavi? Avtobus bi naj pripeljal ljudi v Soboto ob pol osmih in bi šel takoj nazaj in bi bil ob pol devetih v Lendavi in bi se opoldne vrnil v Soboto in od tod odpeljal vse — tudi dijake — malo čez eno. Ali ne bi bilo tako prav? Dijaki bi tudi lahko počakali do dveh in bi šel avtobus iz Lendave šele okrog ene ure. Ali imajo dijaki tudi na avtobusih znižano voznino? Sicer se ne bo noben dijak vozil. Takoj spremenite vozni red in res ni imel vpogleda v naše razmere dotični, ki je ta vozni red sestavil. Ali pa bosta imela oba avtobusa deficit in bosta ukinjena. Potem pa bo začel voziti privatni avtobus, ki bo imel boljši vozni red in bo najbrž tudi cenejši.

21.

Alojzija je sedela v delovni sobi zavoda sv. Filomene in glasno brala Štefanovo pismo. Okrog nje so bile zbrane starke in bolnice. Vse so napeto poslušale.

»Odkar je Nina oproščena, me nič ne veseli. Vi pravite, naj zaupam v Boga, češ da bo on odkril mojo nedolžnost in me rešil. Toda jaz že nad tri leta čakam in Bog mi ni pomagal.

Če bi bila kaka oblast, ki bi se brigala za Štefana Kmicica, potem ne bi dopustila, da bi bila Nina Matestas prosta, jaz pa zaprt. Zaradi tega mi niti ne pišite o Bogu.

Sedaj sem se začel pečati s pesnitvami. Rad prebiram zlasti žalostne pesmi. Ali mi ne bi hoteli pojasniti, zakaj so pesniki večji del žalostni? Če bi sedeli v ječi, bi razumel njihovo žalost, a sedaj je ne razumem, ker živijo v svetu in lahko storijo, kar se jim vzljubi. In vendar so žalostni. Ali je morda svet tako hudoben?

Kmalu bomo dobili novega ravnatelja. Pravijo, da je dober človek. Dosedaj je vodil neko manjšo jetnišnico. Tam je izvršil velike spremembe, med drugim tudi to, da jetnikom ne brijejo glav...»

Ko je Alojzija končala s čitanjem, je v sobi zavlada popolna tišina, kakor vedno, če so ženske hotele kako stvar pretuhtati.

(Dalje sledi)

francoskih elektrarn finansira ta velikopotezni načrt. Če poskus uspe, si vsak občan Magneta lahko kupi električne aparate za tržno ceno. Če ne uspe, jih lahko vrne, ne da bi mu bilo treba kaj plačati.

Čaj zoper opekline
Neki indijski zdravnik iz Kalkute poroča o dobrih uspehih pri obravnavi opeklin in ožgalin s čajnimi obkladki. Njegov predpis se glasi, da je treba za kavino žlico čaja pustiti deset minut v skodeli vrele vode, nato je treba obkladek namočiti v ta izvleček. Obkladek ne snamemo, temveč ga vedno znova pomočimo s čajem, čim se posuši. Na ta način je mogoče ozdraviti celo obsežne opekline tretje stopnje. Učinkovitost snov v čaju bo česlovina.

Sicer pa se je Štefanu zdelo, da ne potrebuje vere, ker je v znanstvenih knjigah našel vse, kar ga je trenutno zanimalo. Učenje mu je prineslo zadovoljnost in z neko trmasto vdanostjo je prenašal svojo usodo. Toda nenadoma je bilo konec vdanosti.

Nekega dne ga je Griskas med sprehajanjem po dvorišču tiho prašal.

»Ali si že slišal novico?«

»Kako novico?«

»No, novico o Nini?«

»Kaj je z njo? Ali je izvršila samomor?« je nemirno vprašal.

Griskas se je zasmeljal.

»Pomiloščena je.«

»Pomiloščena?«

»Seveda. Ali morda ne veš, kaj pomeni ta beseda?«

»O, vem. Le tega ne razumem, kako so jo mogli pomilostiti.«

»Kakor tebe rešiti vislic,« je posmehljivo odvrnil Griskas. »Ni hotela jesti in je zaradi tega zbolela. Njen odvetnik je nato zahteval, naj jo zdravnik preišče in ta je ugotovil, da je jetična ter na odvetnikovo željo izjavil, da bo tekom enega leta po njej, če je ne izpustijo. Nato je nastal jok in stok, dokler je predsednik ni pomilostil. No, kaj rečeš k temu?«

Štefan je molčal. Zdelo se mu je, da se nebo ruši nad njegovo glavo. Nina je prosta, a on mora plesniti v zaporu, četudi je popolnoma nedolžen. Na svetu ni pravice.